

تەنرىق بالالار تەگلىرى

(3 - كىتاپ)

شىنچياڭ جاستار - ورەندەر باسپاسى

قىزىق بالالار تەگمەلىرى

(3 - كىتاپ)

شىنجاڭ جاستار - ورەندەر باسپاسى

2006 - ئۆزىمىجى

图书在版编目(C I P)数据

哈萨克儿童童话故事选(3). /阿斯哈尔别克 编写:—2版
—乌鲁木齐:新疆青少年出版社 2006.4
ISBN 7—5371—2766—2

I.哈… II.阿… III.哈萨克族—童话—作品集—中国
—哈萨克语(中国少数民族语言) N.I 287.7

中国版本图书馆 C I P 数据核字(2006)第 032448 号

责任编辑:买斯太
责任校对:库丽汗
封面设计:巴哈提

哈萨克儿童童话故事选(3) (哈萨克文) 阿斯哈尔别克 编写

新疆青少年出版社出版

(乌鲁木齐市胜利路 100 号 邮编:830001)

新疆新华书店发行 新疆新华印刷厂印刷

787×1092 毫米 32 开本 6.25 印张

2006 年 4 月第 1 版 2006 年 4 月第 1 次印刷

印数: 1—3060

ISBN7—5371—2766—2 定价:8.00 元

جاۋاپتى رەداكتورى: ماستاي ماعاۋيا قىزى
جاۋاپتى كوررەكتورى: كۈلىقان زىادا قىزى
مۇقاباسن جوبالاعان: باقت مەسكەندىر ۇلى

قازاق بالالار ەرتەگىلەرى (3)

قۇراستىرعان: اسقاربەك ەارپىجان ۇلى

*

شىنجياڭ جاستار - ورەندەر باسپاسى باستىردى
(ەۇرىمجى جەڭس كوشەسى 100 - قورا، پ: 830001)

شىنجياڭ شىنخۇا كىتاپ دۇكەندەرى تاراتادى

شىنجياڭ شىنخۇا باسپا زاۋودىندا باسلىدى

فورماتى 1/32 1092 × 787 م، باسپا تاباعى: 6.25

2006 - جىل ەساۋىر، 1 - باسپاسى

2006 - جىل ەساۋىر، 1 - باسلىۋى

تىراجى: 3060 — 1

ISBN7 — 5371 — 2766 — 2

باعاسى: 8.00 يۋان

باسپادان

ەرتەگى، اغىز، ولەڭ-جىرلار حالقىمىزدىڭ ەرتەدەن كەلە جاتقان اسىل مۇراسىمى. «قازاق بالالار ەرتەگىلەرى» اتتى بۇل ۇلاسىپالى جىناق تۇرمىس-سالت ەرتەگىلەرى، ميفتىك ەرتەگىلەر (قىيال-عاجاپىنتار)، حايۋاناتتار ەرتەگىلەرى، اغىز ەرتەگىلەرى سىقىلدى تۇرلەرگە بولىنىپ، جەكە-جەكە ون كىتاپ بولپ شىعارىلدى.

قولغىزداغى كىتاپتى وقۇ ارقىلى ەرتە زامانداغى ەڭبەكشى حالقتىڭ ءومىرىن، ارمان-تىلەگىن، كۇرەسىن، سالت-ساناسىن، ءمورالىن بىلۋگە، تۇسىنىۋگە بولادى. حالقىمىز ءوز ۇرپاقتارىن ادال، مەيىرىمدى، اقىلدى، زەردەلى، ەرجۇرەك ەتىپ تارىيەلەۋ ماقساتىندا ەرتەگىنىڭ نەشە الۋان ءتۇرىن تاپقىرلاغان ءارى ول ارقىلى ۇرپاقتارىن ءبىلىم الۋ جولىندا ەرىنبەي ەڭبەكتەنۋگە، تاباندىلىققا، شىدامدىلىققا، تىرشىلىك دۇنيەسىن قورعاپ، ەكولوگىيالىق ورتانى ايالاي بىلۋگە باۋلىپ وتىرعان.

مازمۇنى

1 ەر توستىك
50 ۇشارحاننىڭ بالاسى
72 كەر قۇلا اتتى كەندەباي
87 جالقاۋ قىز
102 اڭشى جىگىت
117 ەر داۋلەت
136 ءتۇس ساتىپ العان جىگىت
146 جىگىت پەن ونەرلى قىز
161 حانزادا مەن بەكزادا
172 قاستەرلى قۇس
183 پاتشا مەن بۇركىت

ەر توستىك

ەرتە زاماندا ەرنازار دەگەن كىسى بولسىتى. ەرنازاردىڭ ەتورت تۈلك مالى ساي ەكەن. قورا تولغان قويلارى، ماتاۋ تولغان تۈپەلەرى، ەورس تولغان جىلقىلارى بولسىتى. ەرنازاردىڭ سەگىز ۇلى بولسىتى. ەبىر جىلى ۇلكەن جۇت بولسى، ەل مالىن السى وتارعا ايداپتى. ەرنازاردىڭ سەگىز ۇلى دا سونىڭ بىشىندە كەتپتى. ەبىر قىستىق ازىعىن الپ، كەمپىرى مەن ەرنازار ۇيىندە قالسىتى. ەرنازاردىڭ سەگىز ۇلى سول كەتكەننەن ەابارسىز كەتەدى، ايلار وتەدى، — كەلمەيدى. جىلدار وتەدى، — كەلمەيدى. ەرنازاردىڭ ازىعى تاۋسىلىپ ابدەن اشعادى. جەۋگە ەتۈيىر ەدان جوق. كەمپىرى مەن ەرنازار ورنىنان تۇرۇغا الدەرى ارەڭ - ارەڭ كەلەدى.

ەبىر كۈنى كەشكە جاقىن كەمپىر توسەگىنەن تۇرىپ، ەۋيىنىڭ تۇندىگىن اشادى. تۇرۇغا مۇرشاسى كەلمەي جانتقان شال شاڭىراققا قاراسا، شاڭىراقتىڭ كۈلدىرەۋشىسىندە كەرۋلى تۇرغان كەربىيەنىڭ توستىگى كوزىنە تۈسەدى. ەرنازاردىڭ قۇانىپ ەسى شعادى.

— كەمپىر، ەشۋيىنشى! كەرۋلى تۇرغان كەربىيەنىڭ توستىگى مايلى كورىنەدى، بول، جىلدام اسىپ جىبەرشى، —

دەيدى .

سۈيۈپتۈپ بۇلار تۈستىكتى قازانغا سالادى . تۈستىكتى
اسپ جەپ ، شال مەن كەمپىر الدەنەدى . ۇزاماي كەمپىر
جۈكتى بولادى . مەزگىلى تۈلۈپ بوسانادى . ۇبىر ۇل تۇادى ،
ونىڭ اتىن تۈستىك جەگەن سولڭ بىتكەن بالا دەپ ، تۈستىك
قويادى .

تۈستىك وزگەشە بالا بولپ وسەدى : ۇبىر ايدا ۇبىر
جاستاعى بالاداي ، ەكى ايدا ەكى جاستاعى بالاداي ، ۇش ايدا
ۇش جاستاعى بالاداي ، ۇبىر جىلدا ون بەستەگى جاڭا
وسپىرىمدەي بولپ ، ەكى جاسىندا السقان كىسىلەرىن
الپ ۇراتىن بالا بولادى . ساداق تارتىپ ۇيرەنەدى ، تارتقان
ساداعىن توعىز قابات كەتپەننەن وتكىزەدى . الڭ اۋلاپ ، قۇس
اتىپ ، شال اكەسى مەن كەمپىر شەشەسىن اسرايدى .

تۈستىك ۇبىر كۈنى اۋىلدىڭ اراسىندا وترعان تارعاقتى
ساداقپەن تارتىپ قالادى . ساداق تارعاقتىڭ قاناتىن ۇزىپ
كەتەدى . تارعاق جىمىلماي ۇبىر قاناتىن سابالاپ قاشا
بەرەدى ، تۈستىك ۇستاين دەپ قۇپ جۈرەدى . سۈيۈپتۈپ
جۈرگەندە ، تارعاق ۇبىر كەمپىردىڭ ورمەگىنىڭ ۇستىنەن
قارەپ وتەدى . قۇپ كەلە جاتقان تۈستىك تە ورمەكتەن
سەكىرەدى . سۈيۈپتۈپتە تۈستىكتىڭ ۇبىر باقايى ورمەكتى
ۇلىپ كەتەدى . ورمەكتىڭ ۇبىر سىپىرا ۇبىرى ۇزىلىپ
قالادى .

ورمەك توقىپ وترعان كەمپىر :

— الداغانا كوك شەشەك - اي ! ورمەگىمدى ۇزىپ
كەتتىڭ . اۋ ! ، ەرتەدەن قارا كەشكە دەيىن ۇبۈيۈتۈپ ، جار
قۇلاپ ، تورعاي اتقانشا ، تەنتىرەپ كەتكەن سەگىز اغاڭدى

تاۋۇپ الساڭ بولماي ما؟ — دەپ قارعاپ - سىلەيدى.
توستىك كەمپىرگە جاۋاپ قايرا الماي، ونىڭ سوزىنە قاتتى قورلانادى. اسرەسە، « تەنتىرەپ كەتكەن سەگىز اعانڭ » دەگەن سوز وعان قاتتى تىيەدى. توستىك بۇرىن اعالارى بارىن ەستىگەن جوق ەكەن. اكه - شەشەسى توستىككە ونى ايتپايدى ەكەن. كەمپىرگە سوز قايرا الماي، توستىك جۇگىرگەن بەتمەن ۇيسنە كەلەدى. اتىپ اكهگەن قۇستارىن لاقتىرىپ تاستاپ، وتىرا كەتەدى.

توستىكتىڭ اشۋلى تۇرىن كورىپ، شەشەسى:
— ساعان نە بولدى؟ كىمەن جاڭجالداستىڭ؟ — دەپ سۇرايدى.

توستىك كەمپىردىڭ سوزىن تۇگەلمەن شەشەسىنە ايتادى.

— اعالارىم قايدا؟ نەگە كەلمەيدى؟ نىزدەپ تاۋۇپ اكهلمەن! — دەيدى.

شەشەسى:

— قاقپاس كەمپىر وتىرىك ايتادى، سەنىڭ اعالارىڭ بولغان جوق، ونىڭ سوزىنە نانا، — دەيدى. سويتىپ توستىكتى ناندىرىپ قويايدى.

تاغى ەبىر كۈنى توستىك اسىق ويناپ جۇرىپ، الگى كەمپىردىڭ جالعىز بالاسىن جۇدىرىمەن قويىپ جىبەرسە، بالا ۇلىپ قالادى. كەمپىر توستىكتى بۇرىنەدان دا جامان قارعاپ - سىلەيدى.

— قىرشىنىڭنان قىلىعىر، توستىك! مەنىڭ جالعىز بالاما الىڭ جەتكەنشە، ايدالادا تەنتىرەپ ولگەن سەگىز اعاننىڭ قۇراغان سۇيەگىن تاۋۇپ الساڭ بولماي ما؟ —

دەيدى .

كەمپىردىڭ ۶سوزى توستىككە وي سالادى . شەشەسنەن
اعالارىن سۇرايدى . شەشەسى شىننىن ايتادى :

— سەگىز اعاڭنىڭ بارى راس ەدى ، جۇت جىلى كەتىپ
ەدى ، سودان قايتقان جوق ، قايدا جۇرگەندەرىن بىلىمىز ، —
دەيدى .

توستىك اعالارىن نىزەۋ قامىنا كىرسەدى . كەمپىر -
شالعاڭ مەن قۇستىڭ ەتىن قاقتاپ ۶ۋىپىپ بەرەدى دە ،
توستىك جولعا شىعادى ، بەلىنە ساداق بايلانادى . قولىنا
تەمىر تايپاق الادى ، اپاعىنا تەمىر ەتىك كىدەدى . اي جۇرەدى ،
جىل جۇرەدى ، تالاي ەلدى ، تالاي جەردى ارالايدى . جولداسى
دا — ساداعى ، ازىعى دا — ساداعى ، جولنىدا كەز كەلگەن
اڭدى اتىپ جەپ وتىرادى ، تەمىر ەتىكتەن تەڭگە دەي ، تەمىر
تايپاقتان تەبەندەي قالغاندا ، السىستان ساعىم كوتەرىلگەن بەل
كورىنەدى . ۶ولدىم - تالدىم دەپ كەلىپ بەلگە شىقسا ،
قاراۋىتقان قالڭ جىلقى كورىنەدى . جىلقىنىڭ ارچاعىندا ەل
كورىنەدى . جىلقىغا كەلسە ، جىلقىنىڭ شىندە تىڭۋى قارا
قوس تۇر . قوسقا كىرسە : اسۋلى موسى ، ۶ىلۋى باقىر تۇر .
باقىردىڭ ۶شى پىسقان ەتپەن تولى ەكەن . توستىك ەتكە
تويىپ الادى دا ەلگە قاراي جۇرەدى .

توستىكتىڭ كەلگەن ەلى اس بەرىپ جاتقان ەل ەكەن .

«اعالارىمدى وسى استان نىزەپ كورەين» — دەپ اسقا
تىگىلگەن قالڭ ۶ۋيدى جاعالاي قىدىرا باستايدى . ارىقتاعان ،
ازعان كىسمى جىرتىق - جىرتىق توستىكتى ەشىكىم
ەسكەرمەيدى . جاپاۋ جۇرگەن ادام كىم بىلىسن ؟ ۶سويتىپ
كەل جاتسا ، تاباقشىلار ۶بىر جەردە : «ەرتازاردىڭ سەگىزىنە

تارت، ەرنازاردىڭ سەگىزىنە تارت» — دەپ شۇنداسىپ
«جۇر ەكەن. ەرنازاردىڭ سەگىزىن كورەيىن دەپ ۇيگە
كىرمەك بولسا، تاباقشىلار توستىكتى كەيىن قاراي سۇيرەپ،
قاقپايلاي بەردى. «قايرشى نەمە، ەلى ەتكە تويادىڭ با؟» دەپ
جەكىرىپ ۇرسادى. توستىك وعان شىداماي، تاباقشىنىڭ
بىرەۋىن جۇدىرىقپەن قويىپ قالىپ مۇرتتاي تۇسرەدى.
جۇرت جىنالىپ قالادى.

— كىم كەرەك؟ نەىىپ جۇرگەن ادامسىڭ؟ — دەپ
توستىكتەن جۇن سۇرايدى.
توستىك:

— ماعان ەرنازاردىڭ سەگىزى كەرەك، اداسىپ كەتكەن
سەگىزاعامدى نىدەپ جۇرمىن، — دەيدى.
سول ارادا ەرنازاردىڭ سەگىزى، جۇن سۇراسىپ،
توستىكىپەن جىلاپ - سىقتاپ تانسادى.

ەرنازاردىڭ سەگىزى ەلدەن اداسقاننان كەيىن جۇتتان
قالعان جالعىز كۇرەڭ بيەنى باىىپ، سودان كوپ جىلقى
وسىرگەن ەكەن. باعاناعى كوپ جىلقى سولاردىكى ەكەن.
توستىكتەن ەلىنىڭ جۇننىن بىلگەن سوك، ولاردا قايتپاق
بولادى.

توعىزى توعىز جاعىنان شىىپ قالىڭ جىلقىنى ايداي
باستايدى. بىراق جىلقى ۇيلىىىپ، بىر جاقىتى بەت الپ
جۇرە المايدى. قانشا ايداسادا سەرىپلىپ، العاشقى ايداعان
جەرىنە قايتىپ كەلەدى دە وتىرادى. توعىزى جىلقىنى نەشە
كۇن ايدايدى. اياعىندا جۇرگىزە الماي، جالىعادى.
بىر كۇنى توستىك مىناداي اىلا تابادى. بارلىق
جىلقىنىڭ باسى كۇرەڭ بيەنى ۇستاپ الپ، جىلقىنىڭ

ورتاسىنداى ۋېر دوڭگە شىعادى؛ بىيەنى جىيىپ تۇرۇپ،
تورت اياغىن بۆادى دا، قىل بۇراۋ سالىپ، تاقىمىن
بۇرايدى. تاقىمى بۇرالغان سولڭ بىيە قاتتى شىغىمرادى.
بىيەنىڭ شىغىمرغان داۋىسىنا شۇرقىراسىپ قالىڭ جىلقى
جىنالادى. جىلقى ابدەن جىنالىپ بولدى دەگەن كەزدە،
توستىك بىيەنى تۇرعىزىپ الادى دا، جەتەكتەي جونەلەدى.
سوندا قالىڭ جىلقى ۋوز بەتتەرمەن بۇلاردىڭ سوڭىنان
شۇباي بەرەدى. ەندى ەشقايسىسى دا جىلقى ايداپ الەك
بولمايدى، كۇرەڭ بىيەنى جەتەكتەپ جۇرەدى دە وتىرادى.
قالىڭ جىلقى شۇبىرىپ ەرەدى دە وتىرادى. سۇدىڭ تۇنەغىن
شە - شە، شۇپتىڭ سونىسىن جەي - جەي، تالاي اسقاردان
اسىپ، تالاي شۇلدى باسىپ، توستىگى باستاپ، ەرنازاردىڭ
سەگىزى امان - ەسەن ەلدەرىنە كەلەدى.

بالالارى امان - ەسەن كەلگەن سولڭ، ەرنازار ەل
جىيىپ، توي قىلادى. تۇيەدەن بۇرا، جىلقىدان ايعىر، تۇبىيە،
قويدان قوشقار قۇنان قوي سويىپ، قىمىزىن كۆلدەي، ەتىن
تاۋداي قىلىپ قويادى. اقساقال، قاراساقالنى نۇگەل رازى
قىلادى.

توي تاراعانىنان كەيىن ەرنازار توعىز ۇلىن اياقتاندىرۇ
قامىنا كىرسەدى. توعىزنا توعىز كەلىنشەك نىزدەيدى.
كەلىنىنىڭ توعىزىن ۋېر ۇيدەن تاپپاق بولۇپ، ەل
قىدىرادى. كوپ ەلدى ارالايدى. ۋېراق، ەرنازار ويلاعانداي
توعىز قىز ۋېر ۇيدەن تابىلمايدى.

سويىتىپ، ەرنازار كۇدەر ۋىزىپ كەلە جاتسا، الدىنان
ۋېر اۋىل كورىنەدى. اۋىلدىڭ ورتاسىنداى ۋېر قوڭىر
ۋىدىڭ تۇسىنا كەلىپ، مەيمان بولاتىدىغىن بىلدىرەدى.

ۋېگە كىرسە، كەرەگەسىنىڭ باسىندا سەگىز سىرعا ئىلۋى
تۈرەكەن، سونى كورگەن سولڭ ەرنازار ەڭكىلدەپ جىلاي
باستايدى.

ۋېدىڭ بايىشەسى ەرنازاردان:

— نەگە جىلادىڭ؟ — دەپ سۇرايدى.

— جىلاغان سەبەبىم؛ توعىز ۇلىم بار، سوعان توعىز
كەلىنشەك نىزدەپ جۇرگەن اداممىن؛ توعىز ۇلىمنىڭ بىر
اكە. شەشەدەن تۇعانى سىياقتى، توعىز كەلىنىمنىڭ دە بىر
اكە. شەشەدەن تۇعان بولۇن نىزدەپ جۇرگەن اداممىن؛
كەرەگەنىڭ باسىندا كوپ سىرعا كورگەندە تىلەگىمە
جەتتىم عوي دەپ قۇانىپ قالىپ ەدىم، ساناسام بىرەۋى كەم
ەكەن، سوعان جىلاپ وتىرمىن، — دەيدى ەرنازار.

— ەندەشە جىلاما، تاغى بىرەۋى بار، انە تۈر، — دەپ
بايىشە تۇسباقاننان تاغى بىر سىرعا ئىلپ كەلدى —
كەنجەكەيمنىڭ سىرعا سى ەدى، مۇنى سەگىز قىزىمنىڭ
سىرعا سىنا ارالاستىرمايمىن، انا قىزدارىم بىر توبە،
كەنجەكەيىم بىر توبە، سوندىقتان كەنجەكەيمنىڭ سىرعا سى
ولاردىكىنەن بولەك تۇرادى، — دەپ سىرعا ئىلپ قاپتادان
ورنىنا ئىلپ قويدى.

ەرنازار وعان:

— سەنىڭ سەگىز قىزىڭ بىر توبە، كەنجەكەيىم بىر
توبە بولسا، مەنىڭ سەگىز ۇلىم بىر توبە، توستىگىم بىر
توبە ەدى. كەنجەكەيىم توستىگىمدىكى بولسىن، — دەيدى.
سوئىتىپ، ەرنازار توعىز قىزعا قۇدا تۇسىپ قاپتادى.
ەرنازار كەلىندەرىن ئىلپ قاپتۇعا توعىز ۇلىمەن ساپارعا
شىعادى. جولدا بۇلارعا پەرىنىڭ قىزى بەكتورى

كەزدەسەدى، ول توستىكتى كورپ عاشىق بولادى،
 توستىكتى كەنجەكەيدەن ايرىپ الۋ نىيەتنە كىرسەدى.
 ەرنازار نوحىز ۇلمەن كەنجەكەيدىڭ اۋلىنا بارىپ،
 كوپ ۋاقت جاتادى. وتىز كۇن وپىن، قىرىق كۇن تويىن
 سىتەتىپ، كەلىندەرىن الپ ەلىنە قايتپاقشى بولادى.
 كەنجەكەيدىڭ اكەسى قىزدارىنا تۇگەل ەنشى بەرىپ،
 كوپ جاساۋ - جابدىقپەن ۇزاتادى. سوندا كەنجەكەي
 اكەسىنىڭ بەرگەن ەنشسىنە، مىنگىزگەن ات، ارتتىرعان
 تۇپە، تارتتىرعان جاساۋىنا رىزا بولمايدى: «اكەم ماعان
 جىلقىدان شالقۇيرىق اتتى بەرسىن، جاساۋدان اقسىرمالدى
 ساۋىتتى بەرسىن، تۇپەدەن قۇبا ئىگەندى بەرسىن»، -
 دەيدى.

كەنجەكەيدىڭ اكەسى قىزىنا اشۋلانپ، كىسىسىن قايتا
 جىبەرەدى: «قىزىما ايتا بار: ەرنازاردىڭ بايلىعى وعان
 جەتەدى. شالقۇيرىق اتتى سۇراعانى نەسى؟ شالقۇيرىق
 جىلقىمنىڭ قۇتى، قۇنقا قىزى بە بولعان جەر بارما ەكەن؟
 قۇبا ئىگەن تۇپەمنىڭ باسى، تۇپەمنىڭ باسىن سۇراعانى
 نەسى، قىزدا ونداي تۇپە ارتقان بارما ەكەن؟ اقسىرمالدى
 ساۋىت اتادان ۇلعا قالاتىن مۇرا، مەنى قىزىم قۇباس دەگەنى
 مە؟ قىزىم ۇيتىپ جاۋلىغىن بىلدىرمەسىن»، - دەيدى.

كەنجەكەي اكەسىنە قايتا كىسى سالىپتى:
 «شالقۇيرىقتى سۇراعانىم، ەرگە لايىق ات ەدى، ەر ەمىنسىن
 دەپ ەدىم؛ قۇبا ئىگەندى سۇراعانىم، ەر قوسىن ارتسىن دەپ
 ەدىم؛ اقسىرمالدى ساۋىتتى سۇراعانىم ەرتوستىك ەر ەدى،
 سول ەر كىسىن دەپ ەدىم»، - دەپتى.
 اكەسى كەنجەكەيدىڭ سوزىنەن جەڭىلىپ،

سۇراغاندارىن بەرىپتى. «قىزىما سالەم ايت: سور قۇدىقتىڭ باسنا كوشىن قوندىرماسىن، قوندىرسا كەسىر بولادى» دەپتى.

سونىمەن ەرنازار، كەلىندەرىن الپ قايتا بەرەدى. ۶بىر كۈنى كوشى جارىباستىدا تىگۈلى تۇرعان جارتى لاشىققا كەزدەسەدى. بۇل پەرىنىڭ قىزى بەكتورنىڭ لاشىقى ەكەن. كوش تۇسىنان ۶وتىپ بارا جاتقان كەزدە لاشىقىنان شىعپ، شايىقتاپ، پەرىنىڭ قىزى بەكتورى مىنانى سويلەيدى.

— سۇيگەن جارىڭ ەرتوستىك،

قۇتتى بولسىن، كەنجەكەي!

مىنگەن دە انىڭ شالقۇيرىق

قۇتتى دا بولسىن، كەنجەكەي.

ارتقان دا تۇپەڭ قۇبا ئىگەن

قۇتتى بولسىن، كەنجەكەي!

جارىباستىدا دەمەسەڭ،

جارتى لاشىق دەمەسەڭ،

۶بىزدىڭ دە ۇيگە تۇسە كەت!

كوبىكتى ساۋمال شە كەت! — دەيدى.

پەرىنىڭ قىزى بەكتورنىڭ تىبىسە سويلەگەنىن

جاقتىرماي، كەنجەكەي مىناداي جاۋاپ بەرەدى:

— پەرىنىڭ قىزى بەكتورى،

شاپياۋ ۶سوزدى قوي، تورى.

سۇيگەن دە جارىم ەرتوستىك،

۶وز جارىمدى سۇيەمىن!

مىنگەن دە انىم شالقۇيرىق،

۶وز اتمدى مېنەمەن!
ارتقان دا تۇيەم قۇبانگەن،
۶وز تۇيەمە ارتامەن!
كىگەن دە ساۋىتىمەن اقسېرما،
۶وز ساۋىتىمەن كىمەن!
جارباسىندا دەمەيمەن،
جارتى لاشىق دەمەيمەن،
قايتسەڭ دە ۋىڭگە تۇسپەيمەن،
بال بەرسەڭ دە نىشپەيمەن.
پەرىنىڭ قىزى بەكتورى
شاپاۋ ۶سوزدى قوي، تورى!

وسلاي دەپ بەكتورىنىڭ بەتىن قايتارىپ تاستايدى.
«قاپ، بالەم، كەنجەكەي، ساغان قىلارمەن!» — دەپ
بەكتورى ۶تىسىن قايراپ قالا بەرەدى.
كوش بەتىمەن تارتا بەرەدى. ۶بىر كۈنى سور قۇدۇقتىڭ
باسىنا كەلىپ جەتەدى.

كەنجەكەي اتاسىنا كىسى جىبەرىپ: «اتام بۇل قۇدۇققا
قونباسىن، بىرى جامان جەر»، — دەپ ايتقىزادى.
«كەلىنىم كەلمەي جاتىپ، مەنىڭ قونىسىمدى بىلەيمەن
دەگەن ەكەن!» — دەپ، ەرنازار بولماستان الگى جەرگە
قونادى.

كوش قونىسىمەن كەنجەكەي باسقا كەلىندەرىنەن بۇرىن
۶ۋىدى تىگىپ جىبەردى دە، اتاسىن قوناق قىلادى.
كەنجەكەيدىڭ اياۋلى ەكەنىن ەرنازار سول ارادا بىلەدى.
«كەلىنىم اقلدى ەكەن، ۶تىلىن بەكەر الماعان ەكەم»، —
دەپ ۋكىنەدى.

سول كۈنى تۇمان بولدى. كەنجەكەي ۈز اكەسىنىڭ
ايتقانى ويىنا تۇسىپ، كىرىپكىن بىلەي جاتادى. ەرتە
تۇرىپ قاراسا، قۇبانىڭگەن جوق. «قۇبانىڭگەن جوق!» دەپ
اتاسىنا ھابار بەردى.

ەرنازار ات ەرتتەپ ەمىنىپ قۇبانىڭگەندى اينالا قاراپ
جۇرسە، بۇيداسى ەبىر كوكپەككە ورائىپ قالغان ەكەن.
جانىندا ەبىر تال بار ەكەن. تالدىڭ تۇبىندە جارىيەن ەبىر
جامان كەمپىر وتىر.

— شەشە، شەشە! انا تۇيەنىڭ بۇيداسىنا قول جالعاپ
جىبەرشى، — دەيدى ەرنازار.

سوندا كەمپىر:

— تۇرسام وتىرا المايمىن، شىراعمى، وتىرسام تۇرا
المايمىن، شىراعمى! اپەرۋگە ەلمىم جوق، نىشار ادامىن، — دەپ
مۇلايمىسىدى.

كەمپىردىڭ سوزىنە نانىپ، بۇيدانى ەلىپ الايىن دەپ
ەڭكەيە بەرگەندە، ەرنازاردى كەمپىر ەكەڭ شاپ بەرىپ
جاعادان الا كەتەدى. الداپ وتىرعان جالماۋىز كەمپىر ەكەننى
ەرنازار ەندى عانا بىلەدى. ەرنازاردا تاپجىلۇعا شاما جوق.
ولاي - بۇلاي جۇلقىنىپ بايقاپ ەدى، بولاتىن كورىنبەيدى،
كەمپىر قىسىپ اكەتىپ بارادى، ەرنازاردىڭ مويىنى
مۇزىلىپ بۇنىپ بارادى. شىبىن جانى شىعپ بارادى.
ەرنازاردىڭ «قويا بەر» دەگەننە كەمپىر قويا بەرۋشى
بولمادى. ولەتنىن بولغان سولڭ جالىنا باستادى:

— اعارعان ساقال - شاشىم بار! قارتايىپ كەلگەن
جاسىم بار! توعىز كەلىنىمدى جاڭا عانا تۇسىرىپ، جاڭا
عانا قىزىغىن كورەيىن دەپ وتىرمىن. قويا بەرمەنى، شەشە